Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2022/23:49

SVERIGES RIKSDAG

Fredagen den 7 juli

§ 1 Allmänna frågor
Statsrådet Jessika Roswall
Återrapport från informellt ministermöte den 21–22 juni 2023
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 27 juni 2023
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 10 juli 2023

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 11, och vi inleder därmed dagens ordinarie EU-nämndssammanträde. Vi har statsrådet Jessika Roswall här, liksom statssekreterare Christian Danielsson och övriga medarbetare. Ni hälsas varmt välkomna!

Den första punkten på föredragningslistan är återrapport från informellt möte den 21–22 juni och återrapport från möte i rådet den 27 juni. Finns det något att tillägga muntligt till det skriftliga?

Anf. 2 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Herr ordförande! Nej, EU-nämnden har fått skriftliga rapporter från både det informella och det formella mötet.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Ingen av ledamöterna har någon fråga med anledning av återrapporterna.

Då går vi över till dagordningspunkt 3, Halvtidsöversyn av den fleråriga budgetramen 2021–2027. Detta är en riktlinjedebatt och en diskussionspunkt.

Anf. 4 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Under denna dagordningspunkt ska rådet få en presentation av förslaget till översyn av den fleråriga budgetramen för perioden 2021–2027. Därefter ska vi ha en första diskussion. Min statssekreterare Christian Danielsson var i finansutskottet i morse för att överlägga om lagförslaget, så jag tänker vara relativt kortfattad.

Kommissionens förslag innehåller ett antal olika delar varav en av de viktigaste är Ukrainafaciliteten, vilket är ett särskilt budgetinstrument för stöd till Ukraina. Stödet omfattar framför allt fortsatt likviditetsstöd,

investeringsstöd för att attrahera investeringar i Ukraina samt tekniskt stöd.

Den andra delen i förslaget gäller tillskott av medel på migrationsområdet och till den externa dimensionen för att EU ska kunna bemöta humanitära kriser i tredjeländer och hantera större press på EU:s gränser.

Den tredje delen i förslaget gäller införandet av en ny europeisk plattform för strategiska tekniker – förkortningen för den är STEP – som ska bidra med kapital till kritiska och strategiska tekniker inom miljöteknik, forskningsintensiv teknik och bioteknik.

Den fjärde delen av förslaget gäller ett nytt instrument för finansiering av EU:s ökade räntekostnader samt tillskott av medel till EU:s administration.

Sammantaget beräknas kommissionens förslag innebära en utgiftsökning om 65,8 miljarder euro för år 2024–2027, varav medel till Ukraina utgör 17 miljarder euro. Vidare föreslås även lån till Ukraina om 33 miljarder euro.

Vid mötet på måndag kommer ministrarna att få lämna en första kommentar till förslaget. Ingången från regeringens sida är att Sverige bör bibehålla en mycket budgetrestriktiv linje för att hålla nere den svenska avgiften och att budgetramens tak ej bör öppnas i samband med översynen.

Oavsett detta ska vi verka för fortsatt stöd via EU till Ukraina. Regeringen menar att den egentliga avgörande frågan där nuvarande MFF har nått en gräns är just finansieringen av Ukraina, det vill säga fortsatt likviditetsstöd och så småningom återuppbyggnad. Detta anser regeringen bör vara fokus för den fortsatta diskussionen.

Det kommer även att vara viktigt att betona att Sverige inte ser något behov av nya utgiftsprogram med EU-intern inriktning, såsom plattformen för strategiska tekniker, i och med översynen. När det gäller EU:s kraftigt ökade kostnader för räntebetalningar och ökade administrativa kostnader är detta en konsekvens av det ekonomiska läget, och regeringen anser att båda dessa frågor i första hand bör lösas inom befintliga ramar.

Anf. 5 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för dragningen. Diskussionen har ju förts med statssekreterare Christian Danielsson i finansutskottet i dag, och vi återkommer även till frågorna under senare punkter på föredragningslistan, med statssekreterare Johanna Lybeck Lilja.

Från vårt perspektiv vill jag bara kort säga att det är så pass tidigt i förhandlingarna att vi inte har för avsikt att anmäla avvikande ståndpunkt. Vi vill dock verkligen understryka att vi tycker att den svenska ståndpunkten är lite svag – det är lite för många ”bör” – och skicka med regeringen detta framåt. Till exempel talas det om att budgetramens omfattning *bör* vara oförändrad, att budgetramens tak ej *bör* öppnas och att finansiering i första hand *bör* ske via omprioritering av befintliga medel. Det finns ju en skala mellan ”bör” och ”ska”, och regeringen kan väl inför framtiden ta med sig att ”bör” är ganska svagt. Vi stöder verkligen en budgetrestriktiv linje här.

Med det sagt är väl Ukraina det vi vill flagga för och ge vårt stöd till. Det är klart att vi måste fortsätta stödja Ukraina.

Anf. 6 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Tack för dragningen, statsrådet! Jag delar Socialdemokraternas syn att detta är väldigt viktigt, men i detta läge tycker jag att ”bör” är bra. Vi hoppas på ”ska” när vi kommer till höstens skarpa förhandlingar.

Givetvis står vi också bakom stödet till Ukraina.

Anf. 7 MALIN BJÖRK (C):

Ordförande! Tack för dragningen, EU-ministern!

Även Centerpartiet tycker självklart att det är viktigt att vi håller en budgetrestriktiv linje.

Jag hörde ministern säga under den muntliga dragningen att fokus för den fortsatta diskussionen bör vara stödet till Ukraina. Vi är fundersamma kring de skrivningar som finns om Ukraina även under denna ståndpunkt. Vi kommer ju att komma tillbaka till det under nästa punkt på föredragningslistan, men formuleringen att finansiering i första hand bör ske via omprioritering av befintliga medel och en engångsmobilisering av medel genom ett specialinstrument är problematisk.

Vi tycker också att det är för svaga skrivningar vad gäller stödet till Ukraina; vi vill framhålla att Sverige måste vara drivande i förhandlingarna om stödet till Ukraina. Vi vet att det finns medlemsstater som är mindre uthålliga eller ger uttryck för det, och här måste Sverige ta täten och visa att det fortsatta stödet – och inte bara ett fortsatt stöd utan det stöd Ukraina som behöver – är helt avgörande. Jag vill gärna ha en kommentar till det.

Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag instämmer i föregående talares anmärkning. Vad gäller Ukrainafaciliteten vill vi anmäla samma avvikande ståndpunkt som vi anmälde i finansutskottet. Övergripande instämmer vi i vad regeringen tycker, och vi håller med om att det är viktigt med stöd till Ukraina, men vi anser inte att stödet till Ukraina huvudsakligen bör kunna klassas som bistånd enligt OECD-Dacs riktlinjer.

Anf. 9 ELIN NILSSON (L):

Herr ordförande! Jag har ingen fråga utan vill bara skicka med lite råg i ryggen och betona vikten av det statsrådet sa om att Sveriges generella utgångspunkt just är att budgetramens utgiftssida ska moderniseras och fokusera på områden med tydligt europeiskt mervärde.

Liberalerna tycker också att det är viktigt att Sverige bibehåller linjen att vara öppen för minskningar av utgifter på andra områden inom den befintliga ramen för att bidra till att nå en förhandlingslösning för översynen. Det är alltså ett medskick.

Anf. 10 ALI ESBATI (V):

Jag är lite osäker på formen här. Det som överlades i finansutskottet i morse, där vi ju har anmält en gemensam avvikande ståndpunkt gällande specifikt biståndsavräkningsdelen, faller väl egentligen under nästa punkt på föredragningslistan? Ja. Bra, då är jag med. Vi tycker i alla fall så.

I övrigt är vi överens med regeringen om ingången här. Vi har i och för sig väldigt starka invändningar när det gäller asyl- och migrationspolitiken

och den pakten, men vi anser inte att det påverkar vår syn på skrivningar runt budgetfrågorna i det här läget.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag ska inte provocera fram något, men i och med att det handlar om MFF:en kanske ni anmäler den avvikande ståndpunkten både under denna punkt och när statssekreterare Lybeck Lilja är här? De går ju in i varandra. Ja. Bra!

Anf. 12 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Jag tackar för alla kommentarer och frågor. Jag konstaterar också att det som vanligt finns en stor samsyn i dessa frågor i Sveriges riksdag, vilket ju är väldigt bra och ger mig och andra råg i ryggen, så att säga.

När det gäller stödet till Ukraina vill jag vara tydlig med att jag inte tror att det råder något tvivel bland våra kollegor i andra medlemsstater om detta, givet det stora tryck vi hade på Ukrainafokus under det svenska ordförandeskapet och det stöd vi då visade i akt och mening – bland annat genom att hela tiden ha fokus på Ukraina. Jag tror alltså att det inte råder något tvivel därom.

Precis som jag sa inledningsvis är regeringens mening när det gäller översynen att se till att vi har ett fortsatt ökat stöd till Ukraina på alla de sätt som kommer att vara nödvändiga. Det för mig möjligtvis också in på kommentaren från Matilda Ernkrans. Det är lite brådskande i den här diskussionen; det brådskar därför att vi behöver få tillgång till pengar för nästa år, så att säga.

Detta är ju en första diskussion, så jag tackar för alla kommentarer. Vi kommer att återkomma både i finansutskottet och här i EU-nämnden senare. Det är bra att få de medskick ni alla gör inför de förhandlingar vi ändå kommer att påbörja, men vid det här mötet kommer det att vara en bordsrunda där vi alla får möjlighet att lägga in våra första ingångar. Det tror jag är viktigt för den fortsatta utvecklingen.

Jag tror inte att jag fick särskilt många frågor, utan det var mer medskick. Jag tar med mig dem.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Jag ställer frågan till Malin Björk om Centerpartiet vill anmäla avvikande ståndpunkt här eller under nästa punkt på föredragningslistan.

Anf. 14 MALIN BJÖRK (C):

Jag hör att EU-ministern talar om ett fortsatt ökat stöd här, vilket är välkommet. Vi anmälde en avvikande ståndpunkt i finansutskottet som är lite fylligare, och jag vill ändå hänvisa till den och anmäla den även här.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Mycket bra! Då kan jag konstatera att det finns likalydande avvikande ståndpunkter från Miljöpartiet och Vänsterpartiet vad gäller biståndsmedel till Ukrainastödet och att Centerpartiet hänvisar till den avvikande ståndpunkt som anmäldes vid dagens möte i finansutskottet.

I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då går vi över till dagordningspunkt 4, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga under den informationspunkten? Nej.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Det spanska ordförandeskapets prioriteringar. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 16 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Detta är alltså en diskussionspunkt, och inga beslut ska fattas.

I mitten av juni presenterade premiärminister Pedro Sánchez Spaniens ordförandeskapsprioriteringar. Det övergripande temat är ett närmare Europa, i syfte att föra Europa närmare medborgarna. Vid mötet nästa vecka kommer det spanska ordförandeskapsprioriteringarna även att formellt presenteras i rådet. Detta är en återkommande punkt i början av varje nytt ordförandeskap, och vi förutser ingen större diskussion vid rådsmötet.

Det spanska ordförandeskapet har lyft fram fyra övergripande områden som man särskilt vill prioritera:

1. Återindustrialisera EU och säkerställa dess öppna strategiska autonomi.
2. Bidra till framsteg vad gäller den gröna omställningen.
3. Främja ökad social och ekonomisk rättvisa.
4. Stärkt europeisk enighet.

Liksom alla ordförandeskap kommer Spanien att behöva prioritera och förhålla sig till de mest akuta frågorna som ligger på bordet, och det handlar om stödet till Ukraina, förhandlingarna med Europaparlamentet om asyl- och migrationspakten, halvtidsöversynen av långtidsbudgeten – som vi nyss talade om – och förhandlingar om den ekonomiska styrningen.

Utöver detta har Spanien en tung lagstiftningsagenda med över hundra rättsakter och ett stort antal triloger som kommer att behöva avslutas.

Geografiskt ska Latinamerika och södra grannskapet prioriteras. Spanien är månt om att göra framsteg i förhandlingarna om handelsavtal med latinamerikanska länder, inte minst med Mercosur.

För Spaniens del handlar hösten också om att fortsätta att hålla en tydlig kurs med en bibehållen EU-enighet i förhållande till kriget i Ukraina och de europeiska värderingarna och grundprinciperna som står på spel i ljuset av den ryska aggressionen.

Från regeringens sida anser vi att det är viktigt att Spanien arbetar vidare med stödet till Ukraina, med långsiktig konkurrenskraft och med att upprätthålla unionens grundläggande värderingar.

Regeringen återkommer på sedvanligt sätt till riksdagen för att förankra svenska ståndpunkter inför de enskilda sakfrågorna som behandlas i respektive råd.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Den årliga rättsstatsdialogen: utvärdering. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 18 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Herr ordförande! Detta är, som sagt, en diskussionspunkt. Och vid nästa veckas rådsmöte kommer det spanska ordförandeskapet att informera om upplägget för utvärdering av rättsstatsdialogen. Det spanska ordförandeskapet förväntar att detta ska vara en kort diskussionspunkt där små, om ens några, allmänna anmärkningar av medlemsstaterna kan spelas in.

Det spanska ordförandeskapets förhoppning är att nya rådsslutsatser om dialogen ska kunna antas vid det allmänna rådets möte i december.

Den svenska regeringen anser att den årliga rättsstatsdialogen utgör en bra grund för att identifiera utmaningar när det gäller rättsstatsprincipen i unionen och dess medlemsstater och ett bra forum för att dela bästa praxis och inspirera varandra om hur man kan stärka rättsstatsprincipen i EU.

Betydelsen av rättsstatsdialogen och vikten av utvärdering lyftes också fram på symposiet om demokrati och rättsstatsprincipen, som jag stod värd för den 21–22 juni. Det svenska ordförandeskapet samlade där några reflektioner från symposiet i ett reflektionspapper som jag redogjorde för vid det allmänna rådet den 27 juni och som också har distribuerats till samtliga deltagare vid symposiet och även till riksdagens konstitutionsutskott. Papperet finns också tillgängligt på webben.

Regeringen välkomnar att det spanska ordförandeskapet nu inleder en utvärdering av den årliga rättsstatsdialogen. Huvudsyftet med utvärderingen bör vara att säkerställa kontinuitet genom att konsolidera den strukturerade form som följs sedan 2020 med en horisontell diskussion som anordnas årligen och landsspecifika diskussioner som äger rum var sjätte månad med kommissionens årliga rättsstatsrapport som utgångspunkt.

Det svenska ordförandeskapet har verkat för att säkerställa kontinuitet i vårt gemensamma arbete i rådet för respekten för rättsstatsprincipen inom EU.

Som ordförande har Sverige avslutat den första rundan av landsspecifika diskussioner. Vi har också inlett en andra runda, som jag har sagt här i nämnden ett par gånger.

Anf. 19 AMALIA RUD PEDERSEN (S):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för redogörelsen. Vi tycker att detta är en bra svensk ståndpunkt i en väldigt viktig fråga. Det är också viktigt att upplägget blir på ett sådant sätt att man stärker rättsstatens principer i unionen.

Jag vet att utvärderingen inte har börjat. Men jag undrar om statsrådet skulle kunna säga vad ambitionen är när det gäller vad dessa utvärderingar ska leda till och reflektera över vad ni hoppas att ni kan ta med er in i detta.

Anf. 20 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Herr ordförande! Jag tackar för frågan och hoppas kunna återkomma i december.

Jag tycker att det är bra att det spanska ordförandeskapet gör denna utvärdering. Sveriges bidrag är att se till att få kontinuitet eftersom detta hittills har byggt en hel del på frivillighet. Därför är jag glad över att vi har inlett nästa runda för att bibehålla denna kontinuitet. Det ena handlar alltså om att säkerställa detta och kontinuiteten. Men det handlar också om att se

betydelsen av att dessa dialoger faktiskt har en effekt för alla medlemsstater.

Om det blir en sådan runda på mötet kommer jag att säga att vi ser fram emot slutsatser i december. Det har hittills inte varit så enkelt. Men det är ändå en svensk uppfattning att vi gärna ser det.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Rapporten om rättsstatsprincipen 2023. Den har utgått.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Övriga frågor. Det är a–c.

Anf. 22 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Jag antar att vi är på den dagordningspunkt som handlar om etikorgan.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Ja, det är dagordningspunkt 8 b.

Anf. 24 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Dagordningspunkt 8 b är en informationspunkt. Kommissionen förväntas informera om sitt förslag till ett så kallat interinstitutionellt organ för etiska normer. Förslaget är en del av kommissionens bredare ansats att främja integritet och försvara unionens demokratiska system och rättsstatsprincipen.

Kommissionen föreslår att etikorganet ska omfatta politiskt tillsatta medlemmar i EU:s samtliga institutioner och några organ. Etikorganet ska utarbeta gemensamma miniminormer för EU-institutionernas etiska uppförande och även vara en insats för samordning och diskussion om etiska krav inom institutionerna.

Kommissionen föreslår att de normer som etikorganet ska ta fram ska omfatta områden som till exempel redovisning av intressen och tillgångar, extern verksamhet och mottagande av gåvor.

Regeringen kommer i närtid att återkomma till riksdagen med ett fakta-PM om förslaget. Vi kommer också att få anledning att återkomma till nämnden när förslaget ska diskuteras i rådet.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Finns det någonting att säga om dagordningspunkt 8 c, Rapporten om rättsstatsprincipen 2023?

Anf. 26 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Ja, det gör det.

Denna dagordningspunkt är nu en informationspunkt.

Vid mötet kommer kommissionen att presentera den fjärde årliga rättsstatsrapporten, som jag hänvisade till alldeles nyss. Den publicerades i onsdags. I denna rapport har kommissionen fortsatt att granska fyra områden: de nationella rättssystemen, åtgärder mot korruption, situationen för medierna samt kontroll och balans i det institutionella systemet.

I rapporten lyfts viktiga utmaningar på rättsstatsområdet fram, som att rättsväsendets oberoende fortfarande är ett problem i vissa EU-länder samt

bristande effektivitet när det gäller lagföring av korruptionsärenden i flera EU-länder. Det gäller även korruption på hög nivå.

I 2023 års rapport följer kommissionen upp de landsspecifika rekommendationerna som introducerades i 2022 års rapport och har angett att nästan 65 procent av rekommendationerna har följts upp av medlemsstaterna.

Vid rådsmötet i september planerar det spanska ordförandeskapet att ha en horisontell diskussion om rapporten för att sedan i oktober genomföra landsspecifika diskussioner med fem länder. Jag kommer alltså att återkomma om denna punkt också, herr ordförande.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Finns det något mer som statsrådet vill anföra?

Anf. 28 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Jag har en sak till. Den gäller en lunchdiskussion om strategisk framsyn. Kommissionen har en årlig rapport om strategisk framsyn, och den offentliggjordes i går. På engelska har den fått titeln Sustainability and people´s wellbeing at the heart of Europe´s Open Strategic Autonomy.

I stora drag handlar den om hur ett socialt och ekonomiskt hållbart Europa ska kunna säkerställas i ett 2050-årsperspektiv.

Nämndens ledamöter erinrar sig kanske att vi hade en sådan diskussion under det svenska ordförandeskapet i februari, där vi också diskuterade frågor med anknytning till denna rapport. Då hade vi en närliggande diskussion om den långsiktiga konkurrenskraften.

Vi har precis tagit emot dokumentet, och jag kan inte kommentera innehållet på annat sätt än att det ger ett väldigt ambitiöst intryck. Ordförandeskapet har bjudit in till en arbetslunch med kommissionär Šefčovič som leder kommissionens framsynsarbete. Han ska presentera denna rapport.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi tackar EU-ministern med medarbetare för deltagande vid dagens EU-nämndssammanträde. Vi tackar också för all samverkan som vi har haft mellan EU-nämnden och ministern och hennes medarbetare under det svenska ordförandeskapet. Vi önskar en trevlig sommar när den inträder. För EU-nämnden kommer den att inträda först efter den 21 juli.

Anf. 30 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M):

Jag önskar också en trevlig sommar, så ses vi snart igen. Tack för ett gott samarbete!

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor
Statssekreterare Johanna Lybeck Lilja
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 16 juni 2023
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 14 juli 2023

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Johanna Lybeck Lilja med medarbetare välkomna.

Då, statssekreteraren, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av återrapporten från mötet den 16 juni.

Anf. 32 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Ni har fått en skriftlig återrapport från mötet i juni, som var det sista under det svenska ordförandeskapet. Skönt för oss alla på många sätt.

Jag tänkte därför vara väldigt kortfattad och bara fokusera på de två huvudsakliga frågorna.

För det första hade rådet en diskussion om moms i den digitala tidsåldern, alltså ViDA-förslaget. Vi kan konstatera att det överlag fanns ett brett stöd för syftet med detta förslag. Många betonade hur viktigt det är att vi nu jobbar vidare med det. Samtidigt blev det också tydligt att det behövs mer arbete på teknisk nivå innan man kan nå en överenskommelse. Men diskussionen gav ganska bra indikationer på var någonstans i förhandlingarna detta arbete behöver bedrivas.

För det andra hade vi en diskussion om översynen av den ekonomiska styrningen, alltså bland annat stabilitets- och tillväxtpakten. Det var en bra och konstruktiv diskussion i rådet som visade på en tydlig och stark politisk vilja att ta detta arbete framåt.

Som vi alla vet finns det självklart ganska stora åsiktsskillnader mellan medlemsstaterna. Det handlar till exempel om balansen mellan vad vi kallar gemensamma numeriska regler kontra hur landsspecifikt detta regelverk ska vara – den grupp som vill ha mycket utrymme för reformer och investeringar kontra den grupp som vill se konsolidering, alltså en neddragning av statsskuldsnivåerna.

Med detta sagt var det en bra och konstruktiv diskussion. Vi jobbar vidare under hösten. Jag tror att regeringen kommer att få anledning att återkomma till nämnden i denna fråga.

Men jag vill också passa på att nämna att i samband med nästa veckas möte är det också ett möte i marginalen till Ekofinmötet, nämligen ett eurogruppsmöte i inkluderande format – alltså även med icke-euroländer. På denna dagordning står det fortsatta arbetet med kapitalmarknadsunionen och den digitala euron.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Justerat paket för nästa generation av egna medel. Det är en riktlinjedebatt.

Anf. 34 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Vi ska få en presentation i rådet av kommissionens förslag till nya egna medel. Jag har på morgonen varit och överlagt i finansutskottet i denna fråga.

På Coreper i onsdags ändrades rubriceringen av denna punkt till en informationspunkt. Men ministrarna kommer givetvis ändå att ha möjlighet att kommentera förslaget.

De nya förslagen är bland annat revideringar av förslagen som kommissionen lade fram 2021. Det beror på att den underliggande sektorslagstiftningen om utsläppshandel och gränsjusteringsmekanismen CBAM inte var färdigförhandlade.

När det gäller ETS, alltså utsläppshandelssystemet, föreslår kommissionen att man höjer den del som ska gå till EU-budgeten från 25 till 30 procent på både ETS 1 och ETS 2. Sedan är det mindre tekniska justeringar på CBAM.

Därtill föreslår kommissionen en ny statistisk bas som egna medel. Den ska baseras på företagsvinster. Det är 0,5 procent av bolagens beräknade vinstbas som ska utgöra egna medel.

Det sista, nya, förslaget om företagsvinster är en tillfällig lösning. Kommissionen har nämligen meddelat att de under hösten avser att lägga fram förslag på en mer permanent lösning för företagsbeskattningen. Den statistiska basen om företagsvinster ska alltså gälla fram till om eller när man kommer överens om en gemensam harmoniserad bolagsskattebas.

Ni har i den kommenterade dagordningen fått ståndpunkten i sin helhet. Därför tänker jag fatta mig ganska kort, så att ni slipper lyssna på mig hela dagen.

Regeringens ståndpunkt när det gäller förslagen om systemet för egna medel är att det fungerar väl på det stora hela. Regeringen ser inget omedelbart behov av att reformera systemet för egna medel. Vi anser att systemet för EU:s intäkter också fortsättningsvis ska baseras på allmänna intäkter under på förhand fastslagna intäktstak.

Vi anser också att den svenska EU-avgiften ska hållas nere på lång sikt. Därför bör regelverket inte förändras så att Sveriges betalningsandel ökar. Vi anser också att det nuvarande rabattsystemet ska värnas.

Vi är principiellt emot att befogenheter på skatteområdet flyttas från medlemsstater till EU-nivån. Därför motsätter vi oss införandet av egna medel baserade på en ny skattebas.

Till slut anser vi också att intäkter från egna medel inte ska öronmärkas i budgeten.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går till dagordningspunkt 4, Ekonomiskt stöd till Ukraina i samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen. Det är en riktlinjedebatt.

Anf. 36 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Även om denna fråga har vi överlagt i finansutskottet nu på morgonen. Rådet ska diskutera kommissionens förslag om att upprätta en facilitet med stöd till Ukraina. Det presenterades i samband

med kommissionens förslag om revidering av långtidsbudgeten, som EU-ministern redogjorde för här för några minuter sedan. Jag kommer att fatta mig relativt kort även på denna punkt.

Kommissionen föreslår att man upprättar ett särskilt budgetinstrument för stöd till Ukraina under perioden 2024–2027. Stödet ska uppgå till högst 50 miljarder euro och betalas ut både som gåvomedel och förmånliga lån. Indikativt från kommissionen ska fördelningen vara sådan att lånedelen ska vara 33 miljarder euro och gåvomedlen därmed 17 miljarder euro.

Kommissionen föreslår att faciliteten ska kunna användas flexibelt. Den omfattar på kort sikt likviditetsstöd till Ukrainas budget men även investeringsstöd och tekniskt stöd till Ukraina.

Utbetalningarna föreslås vara kopplade till reformvillkor, på precis samma sätt som för det pågående makrofinansiella stödet under 2023. Det handlar om deras offentligfinansiella förvaltning, om att de ska bekämpa korruption och om rättsstatens principer naturligtvis – alla saker som handlar om att Ukraina ska kunna närma sig EU.

Kommissionen föreslår att lånedelen av faciliteten ska ske på precis samma sätt som för MFA plus för 2023, det vill säga att de lånar upp medel på marknaden med en garanti från EU-budgeten. Gåvomedlen ska finansieras över EU-budgeten, vilket kommer att öka medlemsstaternas EU-avgifter.

I faciliteten ska man även kunna ta med bidrag från tredje part. Det kan vara internationella finansiella institutioner eller andra länder. Och om man hittar en väg att använda frysta ryska tillgångar ska intäkter från det också kunna föras till den här faciliteten.

På mötet kommer fokus att ligga på Ukrainafaciliteten och inte på halvtidsöversynen av långtidsbudgeten, eftersom den tillhör allmänna rådet. Jag kommer därför inte att gå in på våra ståndpunkter generellt om långtidsbudgeten och halvtidsöversynen utan kommer att fokusera på Ukrainafaciliteten, eftersom det är den som kommer upp på Ekofin.

Precis som med den tidigare dagordningspunkten finns hela regeringens ståndpunkt i den kommenterade dagordningen. Därför tänker jag försöka fatta mig lite kort igen.

Som ni vet och som jag tror och hoppas att vi alla är eniga om prioriterar regeringen stöd till Ukraina. Det gäller stöd genom EU, det gäller stöd genom de internationella finansiella institutioner som vi är medlemmar i och det gäller det bilaterala stöd som Sverige har gett direkt.

Regeringen kommer att verka för att ge ett fortsatt stöd till Ukraina. Vi tycker dock, eftersom vi i grunden är tveksamma till att utöka EU:s budgetram, att man i första hand skulle kunna hitta finansiering genom att omprioritera i befintliga medel. Men Ukraina är en speciell situation. Det är det som det ges uttryck för i ståndpunkten.

Däremot tycker vi att användandet av ett specialinstrument är en problematisk lösning. Vi hade föredragit om man hade gjort det utanför halvtidsöversynen. Nu kopplar man ihop det på ett ganska olyckligt sätt. Men den lösningen är ändå att föredra framför att öppna budgetramens tak. Det är vår syn.

Vi instämmer i kommissionens bedömning och anser att den typen av omfattande stöd ska kopplas till reformvillkor för Ukraina. Då krävs också en omfattande kontrollmekanism för att se till att Ukraina uppfyller de villkor EU ställer på makrofinansiell stabilitet, på bekämpning av korrup-

tion och på att stärka mänskliga rättigheter. Det är där vi vill se villkoren.

Till slut anser vi att stödet huvudsakligen bör kunna klassas som internationellt bistånd, enligt OECD-Dacs riktlinjer.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Vi vet att vi från föregående möte med Jessika Roswall har med oss tre avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet, Miljöpartiet respektive Centerpartiet när det gäller olika frågor.

Anf. 38 MALIN BJÖRK (C):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för dragningen!

Jag vill bara framhålla att det som betonas här, att regeringen prioriterar stöd till Ukraina, är oerhört viktigt. Och det arbete som måste göras i den delen måste ändå hanteras i en särskild ordning. Även om vi pratar om budgetrestriktivitet måste vi ge Ukraina det stöd de verkligen behöver.

Vi har anmält en avvikande ståndpunkt i finansutskottet. Jag hänvisar till den.

Anf. 39 FREDRIK STENBERG (S):

Ordförande! Statsrådet! Det är trevligt att ses igen.

Jag vill påminna än en gång om bör-och-ska-diskussionen som vi hade tidigare under förmiddagen. Men vi tycker att det är viktigt att regeringen har ett bra handlingsutrymme i den förhandling som nu ska ske.

Jag understryker att vi i ståndpunkten, tillsammans med de muntliga dragningarna i finansutskottet och här nu från statsrådet, också läser in ett starkt stöd till Ukraina och att det är viktigt för Sverige och för hela riksdagen.

Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag vill tacka för dragningen.

Miljöpartiet vidhåller den tidigare avvikande ståndpunkten vi har anmält, både tidigare här i EU-nämnden och på finansutskottets sammanträde.

Jag håller med om att språket är en aning bakåtlutat. Men det vi hör muntligt här i EU-nämnden är att vi är överens om att det är en prioriterad fråga. Sverige och hela Sveriges riksdag understryker verkligen hur viktigt det är att prioritera stöd till Ukraina.

Slutligen vill jag säga att Miljöpartiets avvikande ståndpunkt handlar om att vi inte håller med om att det här ska kunna klassas som internationellt bistånd.

Anf. 41 ALI ESBATI (V):

Vi vidhåller vår tidigare ståndpunkt. Jag vill också understryka att det alltså inte handlar om synen i övrigt. Vi är överens om att det är tydligt att hela riksdagen vill ha en stark ståndpunkt gällande stödet till Ukraina också via EU, i den formen. Det handlar i stället om kopplingen till Dacs riktlinjer.

Anf. 42 HANS EKLIND (KD):

Herr ordförande! Liberalerna skickade lite råg i ryggen till statsrådet Roswall när hon var här. Jag tänker göra detsamma nu. Det känns gott för Kristdemokraterna att vi har en regering som är framåtlutad när det gäller stödet till Ukraina. Det var också något som statsrådet Roswall gav uttryck för nyligen; det svenska ordförandeskapet har prioriterat den frågan.

Det är viktigt att man har ett brett stöd också från EU-nämnden, liksom man har från riksdagen, för att ett omfattande ekonomiskt stöd ska ges till Ukraina, både likviditetsmässigt och för återuppbyggnad och återhämtning.

Jag vill bara markera hur bra det är att regeringen fortsatt håller fanan högt när det gäller stödet till Ukraina.

Anf. 43 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Det är glädjande att vi är överens om att Ukraina ska stödjas på alla sätt vi kan, genom EU och genom våra internationella finansiella institutioner – jag träffar relativt ofta dem som tillhör Finansdepartementets ansvar – men också genom det vi gör bilateralt själva. Tack för det stödet!

Jag har bara en liten notering. Ni kanske såg på den kommenterade dagordningen att vi relativt nyligen har ändrat formuleringen vad gäller det mer långsiktiga stödet till Ukraina. Vi har bytt ut ordet återuppbyggnad mot uppbyggnad. Det kan man fundera över. Bakgrunden är att vi ser att Ukraina inte ska byggas upp till samma land som det var innan invasionen och innan kriget bröt ut, utan det ska byggas upp till ett delvis annat land. Därför har vi valt att ändra terminologin lite grann. Då vet ni, ifall ni ser det framöver.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en avvikande ståndpunkt från Centerpartiet i enlighet med den som lades fram i finansutskottet tidigare i dag och från Vänsterpartiet och Miljöpartiet när det gäller att använda biståndsmedel till Ukraina men inte när det gäller stödet som sådant.

I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går till dagordningspunkt 5 a, b och c, Översynen av den ekonomiska styrningen. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 45 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Av tidsskäl behandlar jag punkterna samlat; de hänger ihop.

Här väntas rådet få en uppdatering från det spanska nyligen inkomna ordförandeskapet om hur de planerar att ta arbetet framåt men också diskutera förslagen. Vi har inte sett någon not från det spanska ordförandeskapet och vet inte exakt vad de tänker fokusera på.

Regeringen har arbetat hårt med de här förslagen under det svenska ordförandeskapet. Vi har lämnat över det arbete vi har gjort till det spanska ordförandeskapet och kan nu vara tydligare med de svenska positionerna.

Eftersom finansministern redogjorde för förslagen senast vi var här tänker jag inte gå in på detaljerna utan tänker informera lite kort om hur vi ligger till i förhandlingarna.

Vi har under de knappt två månaderna, nästan sex veckorna, sedan kommissionen lade fram sina förslag gjort en första genomgång av alla lagförslag, inklusive annex, med ett fokus på klargöranden, så att vi förstår kommissionens förslag på samma sätt. Nästa steg är att inleda konkreta förhandlingar.

Spanien har antytt att diskussionen på nästa Ekofinmöte, på torsdag, kommer att handla om den institutionella balansen mellan parlamentet, kommissionen och rådet. Det kan låta lite tekniskt, men det kokar ned till att mycket befogenheter i kommissionens förslag är delegerade till kommissionen när det gäller att anta olika akter. >>> ***Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*** <<<. Det är alltså en av de diskussioner som sannolikt blir på fredag, men vi har som sagt inte sett någon not till själva mötet än.

Själva förhandlingarna och lagstiftningsarbetet kommer att fortsätta under hösten. Som det stod i de rådsslutsatser vi antog i mars, under det svenska ordförandeskapet, siktar regeringen på att vara färdiga med förhandlingarna före årets slut. Det kan bli intressant i sig. Men vi jobbar på.

Ni har fått den fullständiga ståndpunkten i den kommenterade dagordningen. Jag kör därför en kortversion även här.

Sammanfattningsvis tycker regeringen att kommissionens lagförslag är en bra grund att förhandla vidare på. Vi vill understryka att stabilitets- och tillväxtpaktens huvudsakliga syfte är att främja sunda offentliga finanser. Det är det vi ska arbeta med, också mot bakgrund av den situation som många medlemsstater befinner sig i vad gäller offentligfinansiell ställning. Och vi ska fokusera på att säkerställa skuldhållbarhet i EU:s medlemsstater.

Vi anser att ramverket ska säkerställa en tillräckligt ambitiös konsolidering, särskilt i högt skuldsatta medlemsstater, och se till att höga skuldkvoter ska minska i en tillfredsställande takt.

Vi vill också säkerställa att vi värnar ramverkets multilaterala dimension och rådets utökade roll i övervakningen. Detta hänger ihop med hur mycket landsspecifik anpassning man ska ha. Risken om det blir alltför mycket landsspecifikt är att vi hamnar i en situation där en enskild medlemsstat kan förhandla med kommissionen om till exempel vilka data som ska ligga till grund för den tekniska banan. Där vill vi inte hamna, utan vi tycker att det är viktigt att värna den multilaterala övervakningen. Det är det vi menar när vi säger detta.

Vi vill också se till att eventuella ändringar i sanktionsregimen innebär att man lättare kan utdöma sanktioner och att de blir tillräckligt kännbara.

Vi är också initialt negativa till de ändringar i medlemsstaternas nationella budgetramverk som föreslås och som rör oberoende nationella finansiella institutioner, i Sverige Finanspolitiska rådet. Det är en lång skrivning på svenska, men det är Finanspolitiska rådet som avses.

Anf. 46 ALI ESBATI (V):

Vi hade en del synpunkter på detta och anmälde avvikande ståndpunkt när det var uppe till överläggning i finansutskottet tidigare i juni. Jag vill vidhålla den avvikande ståndpunkten; jag vet inte om det funkar formellt att bara referera till den.

Det handlar om skrivningarna om sanktioner – vi gör helt enkelt en annan analys när det gäller om det här förslaget tillräckligt tydligt gör skillnad mellan länder som har ganska höga och väldigt höga skulder samt varför dessa skulder har uppstått. Vi vill se en större känslighet för detta.

Det är bra att det står i ståndpunkten att regeringen är initialt negativ till det som står om de så kallade oberoende nationella finanspolitiska institutionerna, men vi menar att den svenska ståndpunkten borde vara ännu tydligare och slå fast att man inte ser något behov av att ha en sådan typ av EU-reglering över huvud taget av finanspolitiska institutioner och deras eventuella roll i de nationella budgetprocesserna.

Anf. 47 MALIN BJÖRK (C):

Ordförande! Även Centerpartiet anmälde en avvikande ståndpunkt vid finansutskottets sammanträde den 13 juni, så jag väljer att hänvisa till och följa upp den.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren tillägga något? Nej.

Då konstaterar jag att det finns en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet i enlighet med vad som anmäldes i finansutskottet den 13 juni. Det finns en avvikande ståndpunkt från Centerpartiet i enlighet med vad som anmäldes i finansutskottet den 13 juni. I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Tullreform: Ta tullunionen till nästa nivå. Det är en riktlinjedebatt.

Anf. 49 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Det är en gedigen agenda nästa torsdag, kan jag konstatera.

Under denna dagordningspunkt ska rådet diskutera kommissionens förslag till reformering av tullunionen utifrån det meddelande om förslaget som kommissionen lagt fram. Det finns också en ordförandeskapsnot, som har delgetts nämnden.

Detta är ett omfattande förslag, som kan beskrivas som det största som har hänt på tullsidan sedan tullunionen bildades. Statssekreterare Carolina Lindholm var i skatteutskottet i går och överlade om förslaget, så jag tänkte fokusera på de viktigaste delarna vid det här tillfället.

Kommissionen föreslår reformerna av tullunionen för att man anser att den nuvarande tullkodexen har uppvisat brister, vilket leder till att det uppstår hinder för en väl fungerande tullunion och därmed en väl fungerande inre marknad.

Det kommissionen föreslår är bland annat en ny unionstullkodex, där den främsta nyheten är att man föreslår en europeisk tullmyndighet som ska inrättas stegvis från 2026 och vara i full drift 2028. Den nya myndigheten ska bland annat utföra riskhantering på central nivå och få en nyckelroll vid hanteringen av internationella sanktioner och kriser.

På sikt föreslår man också ett tulldatanav på EU-nivå, som ska ersätta de decentraliserade it-lösningar som finns i EU:s medlemsstater i dag. Även i denna fråga ska den eventuella nya europeiska tullmyndigheten få en ledande roll.

Några andra saker som föreslås är att det ska införas en lista över handlingar som ska utgöra allvarliga överträdelser av tullagstiftningen och vissa minimibestämmelser avseende icke straffrättsliga påföljder.

För att styra diskussionen har det spanska ordförandeskapet skickat ut en not, som innehåller två frågor: dels om ministrarna delar kommissionens målsättningar med reformen, dels om ministrarna ser mervärdet i huvuddelarna av förslaget.

Då går jag över till regeringens ståndpunkt. Regeringen anser att en väl fungerande tullunion är en förutsättning för den inre marknaden och för handeln med omvärlden. Vi är därför positiva till förslag som bidrar till att uppfylla detta.

Regeringen är dock inte övertygad om att det behövs en så genomgripande förändring av tullunionen som kommissionens förslag innebär. Regeringen tycker att förutsättningarna för statliga myndigheter att utföra sina nationella uppdrag inte får försämras. Rådigheten över myndigheterna och deras verksamhet bör därför fortsätta att ligga hos medlemsstaterna.

Till sist en kommentar med koppling till EU-budgeten. Regeringen anser att förslagets ekonomiska konsekvenser bör begränsas, både för statens budget och för EU-budgeten. Kostnaderna för EU-budgeten bör finansieras inom befintliga ramar och program. Vi ska inte föregripa förhandlingar om nästa fleråriga budgetram.

Anf. 50 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag vill bara superkort säga att vi noterar att den svenska ståndpunkten har förbättrats utifrån hur diskussionerna gick i skatteutskottet – det är bra. Det var dock samma diskussion i skatteutskottet om detta med ”bör” och ”ska”, men när det gäller de delarna befinner sig detta som sagt i ett tidigt skede även här. Vi gör alltså de medskick vi har gjort vid flera tillfällen.

Anf. 51 ERIC WESTROTH (SD):

Ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Jag vill först tacka för att de förändringar som gjordes under överläggningen med skatteutskottet på gårdagens möte följde med till EU-nämnden. Det är vi tacksamma för.

När det gäller att underlätta för handel såväl mellan medlemsstater som med länder utanför unionen är Sverigedemokraterna positiva.

Men när det gäller att flytta makt från de nationella parlamenten till Bryssel är vi negativa och tycker snarare att man bör gå åt andra hållet – att makten bör föras tillbaka till de nationella parlamenten. Att centralisera funktioner genom en gemensam tullmyndighet på grund av att enskilda medlemsstater inte lyckas med sitt uppdrag anser vi inte är speciellt effektivt.

Vi ser positivt på att förslaget till svensk ståndpunkt ändå är förhållandevis kritiskt. Som föregående talare sa har vi diskussionen om att det är lite för många ”bör”; vi hade gärna sett lite fler ”ska”. Men i och med att det är så pass tidigt i processen och vi förutsätter att regeringen bevakar frågan kan vi ställa oss bakom den svenska ståndpunkten även om vi ser oss nödgade att lämna en liten brasklapp beroende på hur förhandlingarna ter sig i framtiden.

Anf. 52 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Eftersom detta är en diskussionspunkt och vi befinner oss i ett hyfsat tidigt stadium vill jag också lyfta fram handel med utrotningshotade djur och Citeskonventionen.

I dag arbetar tullen inom EU, med hänvisning till EU:s inregränslag, med att beslagta saker som knark, vapen och andra illegala varor men inte lika intensivt med att beslagta delar av djur och växter som är Citeslistade. Detta är väldigt problematiskt eftersom dessa varor kan flöda in i EU, och när de väl har hamnat i EU fungerar unionen som ett transitland för varorna, som är värda väldigt mycket pengar. Det rör sig om den fjärde största internationella illegala handeln, med nära koppling till andra områden som trafficking, droger och vapen. Det är ett enkelt sätt att tjäna pengar. Så fort dessa varor har kommit innanför EU:s gränser är det enkelt eftersom tullverk inte får kontrollera för dessa varor.

Det medskick jag skulle vilja göra i ett tidigt stadium är att titta på Citeskonventionen och ta med även dessa varor, eftersom detta är en fråga som inte kan lösas vid den nationella tullmyndigheten.

Anf. 53 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Vi är ju i ett tidigt skede av dessa förhandlingar. Jag är säker på att det finns anledning att återkomma till både skatteutskottet och EU-nämnden.

Jag vill ändå kommentera detta med tullbyrån lite grann. Förslagen bygger på en så kallad visepersongrupp – det kallades tidigare visemannagrupp men har nu blivit mer könsneutralt. I den rapporten konstaterades att tullunionen inte är fit for purpose. Den uppfattningen delar inte regeringen. Därmed är det inte sagt att det inte kan finnas delar som kan behöva utvecklas och förändras, men det betyder inte att man behöver gå dit där kommissionen har föreslagit att man ska landa.

Vi håller fortfarande på att analysera förslagen. I grunden handlar det om hur man ska fördela uppgifterna och vad detta kommer att innebära i termer av kostnader. Jag är säker på att vi kommer att återkomma till frågan flera gånger.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då går vi till dagordningspunkt 7, som är en övrig fråga, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster. Information från ordförandeskapet.

Anf. 55 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Detta är en återkommande punkt på dagordningen, där ordförandeskapet helt enkelt informerar om hur arbetet går med aktuella, pågående lagförslag om finansiella tjänster. Jag svarar gärna på frågor men känner inte att jag behöver tillägga något mer just nu när det gäller detta.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Då kommer vi in på dagordningspunkt 8, Ordförandeskapets arbetsprogram. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 57 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Mötet nästa vecka blir Spaniens första som ordförande för Ekofin, och man ska då i sedvanlig ordning presentera sitt arbetsprogram. Som vanligt förväntar vi oss ingen diskussion under Ekofin när det gäller denna punkt.

Ni har fått information skriftligen, men jag tänkte nämna några av de saker som Spanien tar upp som har bäring på Ekofinrådet.

På det ekonomisk-politiska området kommer naturligtvis en viktig prioritering att vara översynen av den ekonomiska styrningen. Man har också som ambition att ta fram en strategi för att stärka EU:s konkurrenskraft och den strategiska autonomin; den senare delen kommer att bli ett huvudnummer på det informella Ekofinmötet i september.

Precis som under vårt ordförandeskap händer det väldigt mycket på finansmarknadsområdet. Det spanska ordförandeskapet har valt att prioritera det så kallade CMDI-förslaget, alltså bankkrishanterings- och insättningsgarantiramverket, förstärkningen av kapitalmarknadsunionen och den digitala euron.

På skatteområdet kommer Spanien att prioritera arbetet med indirekt beskattning och även företagsbeskattning, som jag nämnde under egna-medelsdiskussionen. Målet är att minska bördan för konsumenter och företag och att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande.

Till sist, men inte minst, kommer ordförandeskapet på budgetområdet att fokusera på de frågor jag har redogjort för, det vill säga halvtidsöversynen av långtidsbudgeten, inklusive stöd till Ukraina, och förslaget till nya egna medel.

Jag går över till regeringens ståndpunkter. Regeringen välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram, men det faktum att regeringen välkomnar arbetsprogrammet innebär inte att regeringen ställer oss bakom alla de frågor som ordförandeskapet tänker arbeta med. Vi kommer i sedvanlig ordning att redovisa vår ståndpunkt i fråga om respektive initiativ inför behandlingen i rådet.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Den europeiska planeringsterminen 2023 – Slutsatser om 2023 års fördjupade granskningar inom ramen för förfarandet vid makroekonomiska obalanser. Det är en beslutspunkt.

Anf. 59 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Detta är en återkommande punkt; det finns en hantering av detta. I det här fallet ska rådet godkänna slutsatserna om 2023 års fördjupade granskningar inom det makroekonomiska obalansförfarandet.

Det är en helt sedvanlig årlig process. Kommissionen börjar med att publicera sin förvarningsrapport under hösten. Där flaggar man för länder där man ser att det kan finnas makroekonomiska obalansrisker. Sedan inför man fördjupade granskningar.

I år har kommissionen granskat 17 länder. Sverige är ett av dem. 11 av de 17 länderna bedöms ha obalanser, och 6 bedöms inte ha det. Sverige är ett av de länder som bedöms ha obalanser. Det har vi haft de senaste tio

åren i kommissionens granskningar, och precis som tidigare år handlar obalanserna om hushållens skulder och bostadsmarknadens funktionssätt.

I slutsatserna som rådet ska godkänna instämmer rådet i kommissionens bedömning av årets djupgranskningar. Vi konstaterar även i slutsatserna att EU:s ekonomier har klarat de höga energipriserna bättre än väntat, men att det fortfarande finns stora osäkerheter. Regeringens inställning är att regeringen kan ställa sig bakom dessa slutsatser.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, som är tudelad och handlar om den ekonomiska återhämtningen i Europa. Det gäller genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, och det är både en diskussionspunkt och en beslutspunkt.

Anf. 61 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag tänkte ta a- och b-punkterna samlat för att spara nämndens tid så här mitt i sommaren.

Under a-punkten kommer rådet att få en uppdatering av genomförandet av RRF:en, alltså återhämtningsfonden. På det stora hela kan vi säga att det rullar på, men det är ganska mycket administrativ hantering – inte minst av utbetalningar och så vidare. Hittills har utbetalningar skett till 18 medlemsstater, och totalt har 153 miljarder euro betalats ut. 11 medlemsstater har lämnat in reviderade återhämtningsplaner, och 4 har hittills antagits av rådet.

På mötet nästa vecka, under b-punkten, ska ytterligare 4 reviderade planer antas. Det handlar då om genomförandebeslut för Frankrike, Malta, Slovakien och Irland, som har lämnat in reviderade återhämtningsplaner. I samtliga dessa fall med undantag för Irland har de också lämnat in ett REPowerEU-kapitel och inkluderat det i planerna.

Jag tänkte inte gå igenom de reviderade planerna i detalj eftersom ni har fått information skriftligen, men det jag kan säga är att kommissionen bedömer att de reviderade planerna uppfyller de kriterier som finns för stöd enligt RRF-förordningen. Regeringen delar kommissionens bedömning och kan därför ställa sig bakom kommissionens förslag att ändra rådets genomförandebeslut för planerna. Vi kommer naturligtvis också att välkomna den information vi får om genomförandet av faciliteten.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning samt när det gäller beslutspunkten även för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 11–12 oktober 2023 och IMF:s årsmöten. Det handlar om EU:s mandat och om ett uttalande till Internationella monetära och finansiella kommittén vad gäller vägledning för det fortsatta arbetet. Det är en beslutspunkt.

Anf. 63 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Rådet ska behandla EU:s gemensamma positioner inför nästa G20-möte och också EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-mötet som sker senare, efter sommaren.

Precis som tidigare i år finns det inget formellt Ekofinmöte mellan det förberedande arbetet i ekonomiska och finansiella kommittén och de internationella mötena. Därför föreslår det spanska ordförandeskapet – precis som vi gjorde under våren med det svenska ordförandeskapet och som vi har gjort tidigare år, på hösten – att slutbehandlingen av EU:s positioner, våra gemensamma positioner och vårt uttalande sker i ekonomiska och finansiella kommittén och därmed inte behöver godkännas av rådet. Regeringen kan ställa sig bakom att EFK slutbehandlar positionerna och uttalandet.

Vi kommer givetvis att granska utkastet till gemensamma positioner, och om det mot förmodan skulle innehålla ståndpunkter som vi är osäkra på om det finns stöd för i riksdagen kommer vi att återkomma för en skriftlig förankring.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Övriga frågor. Det handlar om omfördelning av beskattningsrättigheter – den första pelaren – och är information från ordförandeskapet. Det är en informationspunkt.

Anf. 65 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Ja, det här är en informationspunkt. Det spanska ordförandeskapet har fått flytta lite frågor till informationspunkter och har även strukit ett par punkter från dagordningen. **>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*** **<<<**

Det spanska ordförandeskapet kommer att informera om arbetet i det som heter inkluderande ramverket, som förkortas IF, Inclusive Framework. Det rör pelare 1. Vi förväntar oss inte någon diskussion under den här punkten, för då har vi ju tagit oss igenom ganska många punkter. Vi vet inte vad klockan är på torsdag eller fredag när det här inträffar.

Lite kort om pelare 1: Det här handlar om omfördelning av beskattningsrätt för mycket stora internationella koncerner och deras vinster. De vinsterna kallas belopp A, och sedan finns det vissa schabloniserade regler för internprissättning för vissa transaktioner som kallas belopp B – amount A and amount B. Tanken är att arbetet inom inkluderande ramverket ska leda fram till en multilateral konvention om genomförandet av belopp A och en överenskommelse om vilka transaktioner som ska omfattas av belopp B, det vill säga den schabloniserade internprissättningen, och hur den prissättningen ska fungera.

Målsättningen för inkluderande ramverket, IF, är att de på sitt möte 10−12 juli – alltså nästa vecka – ska godkänna en konvention på belopp A och nå en överenskommelse om belopp B. Det kommer i så fall att ske i form av ett uttalande från IF.

Det uttalandet kommer även att omfatta – jag ber om ursäkt för att det är på engelska då vi inte har hittat någon bra svensk översättning – det som

kallas subject to tax rule, STTR. Det är en del av pelare 2, alltså minimibeskattningen, och en regel som under vissa villkor ska tas in i skatteavtal och som syftar till att motverka att vissa inkomster blir lågbeskattade. På Ekofin förväntas alltså helt enkelt det spanska ordförandeskapet särskilt informera om vad som händer på mötet 10–12 juli i inkluderande ramverket.

Anf. 66 ERIC WESTROTH (SD):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för dragningen!

Även om det kanske inte blir någon större diskussion om det under mötet vill jag skicka med att det svenska välståndet och den välfärd vi har i Sverige till stora delar bygger på skatteintäkter från svenska, framgångsrika, exporterande företag.

Vi ser med oro på hur man vill flytta beskattningsrätten från landet där värde skapas till marknadsländer och därmed frångå principen från 1809 års regeringsform om att det svenska folkets urgamla rätt att sig själva beskatta utövas av riksens ständer allena vid allmän riksdag.

Vi ser här dessutom ingen anledning att EU föregår OECD:s arbete med implementeringen av dessa regler. Lyckligtvis krävs det fortfarande enhällighet när det gäller medlemsländerna om ett eventuellt införande av detta, då det är en skattefråga, vilket gör att varje land har vetorätt. Vi förutsätter att regeringen värnar den svenska skattebasen och noga genomlyser vilka offentligfinansiella effekter förslaget skulle ha för Sverige, inte bara med de inledande förutsättningarna utan även med den sänkta omsättningsgränsen som planeras införas efter sju år då betydligt fler företag kommer att träffas av den här regeln. Jag ville bara skicka med det.

Anf. 67 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack för medskick! Vi har haft en ganska försiktig hållning till det här arbetet. Vår utgångspunkt är att Sverige, precis som alla andra länder som har deltagit i det multilaterala arbetet, ska underteckna den multilaterala konventionen. Däremot är det inte troligt att vi kommer att underteckna den tidigare än alla andra länder. Det kan ju finnas en fördel med att vänta till dess att den interna lagstiftning som behövs införts i Sverige. Då kan vi också se hur andra länder agerar.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor – budget
Statssekreterare Johanna Lybeck Lilja
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 11 och 14 november 2022
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 24–25 juli 2023

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Statssekreteraren har nu delvis nya medarbetare med sig, och vi hälsar dem varmt välkomna.

Jag uppfattade att det inte fanns något muntligt att tillägga till det skriftliga om återrapporten från mötet i rådet den 11 och 14 november 2022. Vi tackar för informationen.

Då har vi EU:s årsbudget för 2024. Det är den enda dagordningspunkten.

Anf. 70 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag har en Powerpointpresentation om årsbudgeten att visa. EU-budgetfrågor är generellt väldigt snåriga, så jag tar hjälp av en sådan.

Jag tänkte börja med processen. Förra vändan i finansutskottet tog jag processen sist, men nu börjar vi med den.

Kommissionen har lagt fram förslaget till EU:s årsbudget för 2024. Det här handlar alltså inte om långtidsbudget, egna medel eller Ukraina, utan nu gäller det enbart budgeten för 2024. Förslaget lades fram den 7 juni, och vi hade överläggning i finansutskottet den 13 juni.

Under juni och juli kommer det här förslaget att behandlas i den så kallade budgetkommittén, BK. Man ska ta fram en rådsposition, och den ska tas upp på Coreper den 12 juli. Vi ska komma ihåg att de här besluten antas med kvalificerad majoritet. Det är en grundförutsättning för det jag kommer att återkomma till.

Anledningen till att jag är här och samråder var att man planerade att hålla ett budgetmöte i Ekofin den 25 juli, men jag fick precis veta att Coreper beslutat att ställa in det. Det betyder att man går in i nästa variant som är att rådet antar sin position genom skriftlig procedur under september. Det kommer naturligtvis att ske ett skriftligt samråd med EU-nämnden inför det. Nu har vi i alla fall processen klar för oss. Det har ju varit lite oklart. Det brukar vara så.

Under hösten fortsätter förhandlingarna med att Europaparlamentet tar sin position. Sedan ingår vi i det som kallas förlikningsproceduren, men innan dess kommer kommissionen med en ändringsskrivelse där de kan ändra sitt ursprungliga förslag. Det kan bli extra viktigt det här året beroende på hur det går i halvtidsöversynen där vi ju har enhällighet i flera frågor. Om de förhandlingarna går lite långsamt och svårmodigt, om jag skulle uttrycka mig så, finns det en tydlig risk för att det kan leda till att kommissionen väljer att lägga fram en omfattande ändringsskrivelse som innebär ytterligare ökade utgifter. Den kan ha en betydande påverkan på årsbudgeten.

Sedan kommer förlikningsförfarandet, som slutar i början av november med att rådet i budgetkonstellation och Europaparlamentet samlas. Det är ju här som den reella förhandlingen om hur mycket medel som ska – eller inte ska – skjutas till sker. Nu är vi i de första stegen.

Jag ska säga någonting om kommissionens budgetförslag. Årsbudgetarna utgår alltid från taken som är satta i långtidsbudgeten, alltså budgeten för 2020–2027. Sedan fördelas de över åren.

EU-budgeten är alltid indelad i två delar. Den ena är åtaganden. Hur mycket åtaganden kan EU ta på sig för kommande perioder? Det kan gälla betalningar som ska ske snabbt eller betalningar om flera år. Den andra delen är betalningar, alltså det som ska betalas under året som kommer. Mot denna bakgrund är åtagandenivån någonting som vi från svensk sida, och från regeringens sida, håller extra koll på, för det blir obligatoriska betalningar från EU-budgeten så småningom.

På åtagandesidan föreslår kommissionen en ökning jämfört med budgeten för innevarande år med 1,4 procent. Kommissionen föreslår en neddragning med drygt 15 procent på betalningssidan. Detta är ingenting konstigt. Det gäller framför allt sammanhållningspolitiken. Vi är i en mellanperiod – många av de betalningar som har kommit från den förra långtidsbudgeten är nu gjorda, men de åtaganden som ska leda till betalningar under denna långtidsbudget har ännu inte tagit fart. Detta är helt naturligt och betyder bara att betalningarna blir högre under kommande år.

På åtagandesidan, alltså när det gäller det som blir framtida betalningar, ligger de största ökningarna under rubrik 2 b. De gäller resiliens och värden, med en nästan 35-procentig ökning, och säkerhet och försvar, med en ökning på runt 9 procent.

Vi vet alla vilken geopolitisk situation vi lever i. När det gäller betalningssidan är den största relativa ökningen under säkerhet och försvar, med 68 procent, och under resiliens och värden.

Under rubrik 2 a på betalningssidan, alltså under det som gäller ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, är det en minskning med 52,5 procent. Detta hänger ihop med det jag sa tidigare om att vi befinner oss i en sådan period – man har ännu inte tagit på sig åtaganden som leder till betalningar under 2024.

Vissa program förstärks med betalningar till EU:s återhämtningspaket Next Generation EU, men dessa ingår inte i årsbudgeten.

Sammantaget leder kommissionens förslag till en negativ marginal innanför ramen på 1,8 miljarder euro. Det betyder att man måste använda de specialinstrument som finns utanför ramen men innanför taket på långtidsbudgeten. Det är flexibilitetsinstrumentet och marginalinstrumentet som föreslås; i överenskommelsen finns det naturligtvis gränser för hur de får användas.

Jag kommer nu in på den svenska ståndpunkten. Alla bör känna igen detta väl sedan tidigare år. Det rör sig om våra traditionella ståndpunkter. Budgetdisciplin, respekt för taken i den fleråriga budgetramen och att budgeten har tillräckliga marginaler både för åtaganden och för betalningar är viktiga frågor.

Vi vill se en restriktiv total utgiftsnivå. Dessa marginaler är också viktiga för att se till att man kan omhänderta oförutsedda händelser – om man fulltecknar sig upp till taken har man ju ingenting kvar om någonting uppstår.

Vi vill inte se att man använder instrument som finansieras utanför budgetramen, det vill säga specialinstrumenten, eftersom de riskerar att

öka den svenska EU-avgiften. Självklart vill vi att detta ska baseras på realistiska prognoser.

Då kommer vi till hur jag skulle vilja att Sverige agerar. Min avsikt är att vara fullständigt transparent gentemot nämnden; jag tycker att det är en god hållning.

Förhandlingarna pågår i rådet. De kompromissförslag som har presenterats för oss har blivit allt bättre. Sverige och Sveriges likasinnade har alltså en påverkan på förhandlingarna. I de förslag vi nu har sett, senast i onsdags kväll, är utgiftsnivån lägre än i kommissionens förslag, men det är fortfarande en negativ marginal för åtagandena.

Samtidigt vill vi kunna behålla vårt inflytande när de reella förhandlingarna inträffar under förlikningen, också i beaktande av att ändringsskrivelsen kan bli betydande. Om vi inte är med kan vi inte påverka.

Jag föreslår för nämnden – eller regeringen önskar – att i detta första skede rösta ja i rådet till rådets position men samtidigt lägga ett uttalande till protokollet där vi lyfter fram vår allvarliga oro för alltför låga marginaler och användningen av specialinstrument. Vår intention är att se om vi kan få med några likasinnade på detta uttalande.

Det finns en risk om vi inte gör så här. Jag vill påminna om att besluten fattas med kvalificerad majoritet. De behöver inte oss för en slutlig kompromiss. Om vi i detta skede skulle agera på något annat sätt kommer de att ställa Sverige på sidan, och Sverige kan då inte vara med och påverka när de reella förhandlingarna inträffar.

Detta är alltså inte vår långsiktiga hållning till EU:s årsbudget 2024 när vi väl ska rösta i skarpt läge i november, utan detta är en förhandlingstaktik och en förhandlingsstrategi för att se till att vi kan vara med och påverka så länge som möjligt där de reella förhandlingarna sker.

Inför förlikningen i november avser vi givetvis att återkomma till nämnden och samråda.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Utmärkt! Det är skillnad mellan lång sikt och kort sikt. Från nämndens sida uppskattar vi dessutom raka rör och transparens samt att man återkommer när man har något väsentligt att komma med.

Anf. 72 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag tackar statssekreteraren för föredragningen och transparensen. Det hade dock varit ännu mer föredömligt om vi också i skriftlig form hade fått förslaget gällande hur man avser att rösta.

Vi socialdemokrater har ingen avvikande ståndpunkt när det gäller det förslag till svensk ståndpunkt som nämnden har fått. Detta är ju kända ståndpunkter som vi har fört fram länge och som vi står bakom.

Vi fick ju via KU ganska skarpa skrivningar om att själva mandatgivningen behöver skötas när man vet hur förhandlingarna har fallit ut och när man står inför att man ska rösta ja eller nej eller avstå. När det gäller denna mandatgivning behöver båda ta ansvar för att det förankras med riksdagen. Därför vill jag passa på att från riksdagens håll påminna om detta.

Nu har statssekreteraren varit tydlig, inte minst med att man kommer att återkomma skriftligen till EU-nämnden i september när rådet är fram-

me. Detta är bra, tycker jag. Vi fick nu också höra muntligt hur man avser att rösta i ett första skede i ministerrådet.

Det är ju svårt att utan all information göra en bedömning av om detta är rätt eller fel taktik. Det som jag vill understryka från socialdemokratins sida är att det är viktigt att man får med uttalandet vid sidan av, om jag förstod statssekreteraren rätt, där det tydligt framgår att vår grundinställning är att EU-avgiften inte ska höjas. Det ska inte bli dyrare för Sverige, helt enkelt. Senast vi förhandlade fick vi ju till en ganska stor rabatt.

Anf. 73 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för dragningen!

Jag har ingen annan ståndpunkt än regeringens och önskar lycka till i förhandlingarna. Men jag har, med anledning av statssekreterarens inledning, en fråga om något som alla andra kanske fattar.

Jag uppfattade det som att man kan lasta in mycket i årsbudgeten om halvtidsöversynen visar sig bli tuffare – om medlemsstater är negativa och inte vill ha en massa ökade kostnader. Men om vi håller halvtidsöversynen, vad händer då om några år inom den MFF som nu ligger? Är det inte tomt i kassan för det som kommer om vi inte lyckas hålla emot ökade ramar?

Anf. 74 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag tackar för medskicken. Hela bakgrunden till att jag är här nu är att jag ska vara transparent och se till att samråda med nämnden – vi tycker att det är viktigt.

Egentligen behövs inte halvtidsöversynen för årsbudgeten, och däri ligger enhälligheten. Det brukar alltid komma till lite saker i ändringsskrivelsen från EU-kommissionen; det kan handla om tjänster till parlamentet eller tjänster till kommissionen. Just i år är vi nog lite extra oroliga för att de kan ta med saker som räntebetalningarna för Next Generation EU. Deras administrativa kostnader, alltså indexerade löner, kan komma med där för 2024. Det gäller naturligtvis även det som behövs för Ukraina under 2024.

Det är helt riktigt att detta är en flerårig budget. Samtidigt har man budgettaken att förhålla sig till – man kan flytta sig hela vägen upp till taken, men sedan tar det stopp. Så fungerar det.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det är bra att regeringen är öppen och transparent och att man gärna får återkomma med sina förankringar i riksdagen. Precis som vice ordföranden sa förstår vi att detta är en fråga om taktik. Det är svårbedömt från alla sidor.

Det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Med detta har vi kommit till vägs ände med statssekreterare Lybeck Lilja och hennes medarbetare. Det kanske blir lite värre när regeringen ska företrädas i slutet av juli på själva mötet. Vi önskar lycka till med detta och önskar en trevlig sommar när den får inträda för statssekreteraren och hennes medarbetare.

Innehållsförteckning

§ 1 Allmänna frågor....1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN....1
Anf. 2 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN....1
Anf. 4 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....1
Anf. 5 MATILDA ERNKRANS (S)....2
Anf. 6 CHARLOTTE QUENSEL (SD)....3
Anf. 7 MALIN BJÖRK (C)....3
Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP)....3
Anf. 9 ELIN NILSSON (L)....3
Anf. 10 ALI ESBATI (V)....3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN....4
Anf. 12 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN....4
Anf. 14 MALIN BJÖRK (C)....4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN....4
Anf. 16 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN....5
Anf. 18 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....6
Anf. 19 AMALIA RUD PEDERSEN (S)....6
Anf. 20 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN....7
Anf. 22 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....7
Anf. 23 ORDFÖRANDEN....7
Anf. 24 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN....7
Anf. 26 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN....8
Anf. 28 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN....8
Anf. 30 Statsrådet JESSIKA ROSWALL (M)....8
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor....9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN....9
Anf. 32 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....9
Anf. 33 ORDFÖRANDEN....9
Anf. 34 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....10
Anf. 35 ORDFÖRANDEN....10
Anf. 36 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....10
Anf. 37 ORDFÖRANDEN....12
Anf. 38 MALIN BJÖRK (C)....12
Anf. 39 FREDRIK STENBERG (S)....12
Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP)....12
Anf. 41 ALI ESBATI (V)....12
Anf. 42 HANS EKLIND (KD)....13
Anf. 43 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....13
Anf. 44 ORDFÖRANDEN....13
Anf. 45 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....13
Anf. 46 ALI ESBATI (V)....14
Anf. 47 MALIN BJÖRK (C)....15

Anf. 48 ORDFÖRANDEN....15
Anf. 49 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....15
Anf. 50 MATILDA ERNKRANS (S)....16
Anf. 51 ERIC WESTROTH (SD)....16
Anf. 52 REBECKA LE MOINE (MP)....17
Anf. 53 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....17
Anf. 54 ORDFÖRANDEN....17
Anf. 55 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....17
Anf. 56 ORDFÖRANDEN....17
Anf. 57 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....18
Anf. 58 ORDFÖRANDEN....18
Anf. 59 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....18
Anf. 60 ORDFÖRANDEN....19
Anf. 61 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....19
Anf. 62 ORDFÖRANDEN....19
Anf. 63 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....20
Anf. 64 ORDFÖRANDEN....20
Anf. 65 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....20
Anf. 66 ERIC WESTROTH (SD)....21
Anf. 67 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....21
Anf. 68 ORDFÖRANDEN....21
§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor – budget....22
Anf. 69 ORDFÖRANDEN....22
Anf. 70 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....22
Anf. 71 ORDFÖRANDEN....24
Anf. 72 MATILDA ERNKRANS (S)....24
Anf. 73 CHARLOTTE QUENSEL (SD)....25
Anf. 74 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA....25
Anf. 75 ORDFÖRANDEN....25